

*Erdély természeti szépségei
a Királyhágótól a Nagyhagymásig*

ÚTINAPLÓ

*Boldogi Berecz Antal
Általános Iskola*

2014. június 3-7.

HA-13-01-40

Előkezdések

Tavaly júniusban nagy örömmel fogadtuk Éva néni bejelentését, miszerint nyertünk a flatahtalanul! pályázaton, és utazhatunk Erdélybe.

Szeptembertől izgatottan kezdünk készülni. Iskolamórákban megismerkedtünk Tamási Áronnal. Olvasónaplót készítettünk az „Ábel a rengetegben” című könyvhez. A regényt olvasva megpróbáltuk Ábel helyébe képzelni magunkat. Tavasszal aztán egy vetélkedő keretében kiderült, hogy ki tud többet Tamási Áronról.

Gyorsan teltek a hetek, hónapok. Valamennyien könyveket lujtunk, interneten kerestünk. Készülték a tablók, a kiselőadások.

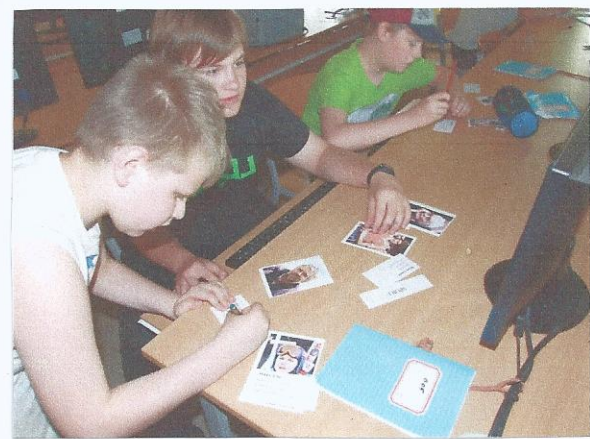
A kimandulást megelőző héten aztán egy teljes délután Erdélyről szólt. A délutain első részében egy rendhagyó történelemórát tartott nekünk Éva néni. Szóltunk Románia etnikai összetételéről, szómba vettük a magyarságot Erdélyben és a többi szomszédos országban, megismertük a trianoni eseményeket és az új országok kialakulásának okait, körülményeit. Csoportmunkában dolgoztunk, érdekes ismeretekkel gyarapodtunk.

A történelmi ismeretek után minden csapat különböző feladatot kapott. Voltak, akik a székely rovásírást kutatták, mások az interneten keresték

híres embereket, akik ennél a vidéknél szobrásznak. Egy csapat feldolgozta Csaba királyfi mondáját, mások székely vicceket gyűjtöttek. A kutatómunkát követően minden csapat beszámolt az elvégzett tevékenységeikről. A székely táblókat az osztályterem falára helyeztük.

A délután székelyként összeállítottunk egy viselkedési - kódexet. A megfogalmazott szabályokat megpróbáltuk a kirándulás ideje alatt betartani.

Minden csapat nagyon ügyesen és kreatívan dolgozott, bizonyítva, hogy a tanév során sokat olvastunk, kutattunk Erdélyről. Valamennyien nagyon vártuk az utolsó napjait.

Élőkészítő órák

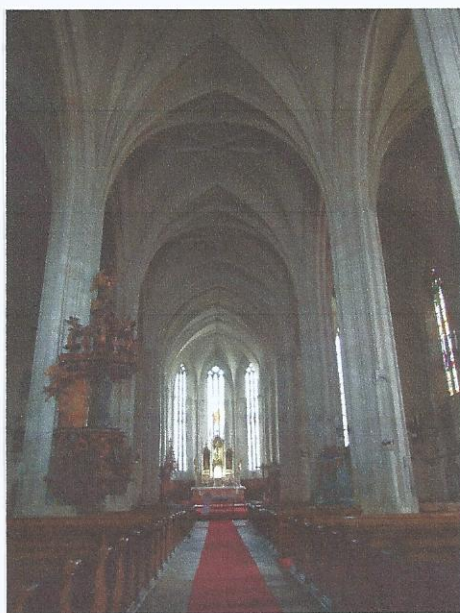
1. nap

Június 3-án fél 5-kor még álmosan, de izgatottan szálltunk fel az autóbuszra. Első megállónk Nagyváradon volt a kanonok soron, ahol megismerkedtünk idegenvezetőnkkel, Török Árpád tanár úrral.

Találkozás Török Árpád tanár úrral

Az ő vezetésével látogattuk meg a váradai katolikus püspöki székesegyházat, ami Erdély legnagyobb barokk csarnoktemploma. Itt található Szent László hermája. A herma Szent László koponyacsont-töredékét őrzi.

Gótikus székesegyház
Nagyváradon

A püspöri palotát csak évből csodálhattuk meg, mivel záva volt „felújítás” miatt. Sétányat a Körös partján folytattuk. Őszi Napsugár Ady Endre versét szavalta el a folgó mellett.

A Körös partján

Nagyváradtól 60 km-nyi távolságra található a Király-hágó 587 m magasán. Itt megálltunk egy rövid pihenőre, megcsodáltuk az Erdélyi-szigethegység magaslatait. Az autóbusszon felidéztem a Mátyás királyról szóló mondákat, és Mátyás-éviét játszottam. Kolozsvár felé haladva Dudás Olivér Mátyás királyként mesélt az igazságos uralkodó gyermekkoráról.

A főtéren megcsodáltuk ~~Füdrus~~ fános Mátyás-szobrot, majd megnéztük a szobor mögötti Szent Mihály templomot. Megfigyeltük a gótikus oszlopot, gyönyörű ablakot.

A várost a keleti kijáratán hagytuk el. A Tordai-hasadék felé vettem az irányt. Gyönyörű, szemet gyönyörködtető látvány tárult elénk. Hatalmas sziklák, csordogáló patak, szebbnél szebb virágok, függőhíd, hatalmas fák.

A hasadéé sziklafalánál megismertük Szent fászló
csodálatos megmenekülésének történetét.

Marosvásárhely főterén rövid sétát tettünk, majd
Felső felé vettük az irányt. Rövid pihenőre megálltunk
a Maros-menti fenyves erdő lábánál. A hideg víz jólesett
valamennyiünknek. Marosfőnél teletöltöttük üvegeinket, meg-
csodáltuk a virágba borult szelvényest.

A Maros völgyén át haladva jutottunk egyre közelebb
Csikszentdomokoshoz.

A Tordai-hasadéé

Pihenő a király-hágónál

Dudás Olivér Matyás
király szerepében

Kolozsvár főterén

Szent István herméja

2. nap

Kirándulásunk második napját a csikozentdomokosi Márton Áron Iskolában töltöttük. Az iskola bejárata egy szép szobélykapu, amelyen a következő felirat olvasható:

„A tanulás gyökerei besevűek, de a gyümölcsei édesek.”

A Márton Áron Általános iskola
kapujában

Az előtérben az iskola igazgatónöje, Avanka néni köszöntött bennünket. Végigjártunk a folyosókon. Bemutatták a hetedikeseik díva, egy nyelvtan-, egy matematikai- és egy románóvat látogattunk meg.

Avanka néni köszöntött bennünket

Románóvat látogattunk
meg

Az iskola udvarain emlékeztünk meg a Nemzeti Összetartozás Napjáról.

Utadtunk egy szepisjaki tanár úr által faragott emlékoszlopot, Réka, Vanda és Bence szavalt. Kira és Gergő bemutatta a boldogi népviseletet.

Az ünnepség végén koszovót helyeztünk el az iskola nevadójának, Márton Ábronnak szobra előtt.

A megemlékezés után a tanácsmenet vettük birtokba. A fiúk fociztak, a lányok barátságos kézilabda meccset vívtak a helyi hetedikesek ellen. Sajnos mind a két meccset vendéglátóink nyerték meg.

Saját készítésű ajándékokkal kedveskedtünk a csikozentdomokosi gyerekeknek. Reméljük, mindenki talált kedvére valót az apró meglepetések között!

Bücsút vettünk az iskolától, és ismét azonnal melé ültünk. Megkóstolhattuk a helyi specialitást, a vorbalevest.

Ébred után Balainbánya felé vettük az irányt. Halvorn helyi 7. osztályos diák megpödt mellett tárauktónek a helyi táraín. A fiúk országos nélkül mártak a hegyet, veltük elenttben. A menedekhatnál megpiltünk. Gyönyörködhetünk a kelleti - kárpattok sebbnél sebb növényeiben, vírágaiban.

Sajnos a napos időnek egy sötét felhő vetett véget. Szerecsere fedél alatt veltük át a nagy esőt. A felhő vettő út nehezebbnek bizonyult. Eső, szél, csúszkáló neherítette utunkat, de végül szerencsésen megértük az autóbusszhoz.

Égyütt ünnepeltük a Nemzeti Összetartozás napját!

Körös megemlékezés a
csikszentdomokosi diákokkal

Megkoszorúztuk Marton Áron szobrát

Bavallóagós meccset vívtunk a
helyiekkel

3. nap

A reggeli után megpróbáltunk szakot adni arról, hogy mire emlékszünk az előző napi eseményekből. Csoportmunkában végül sikerült megválaszolni a kérdéseket.

A harmadik nap egyik legizgalmasabb helyszínre a parajdi sóbánya volt. Az autóbusszon kiselőadást hallgattunk a sóról. Szólabokat, körmondásokat idéztünk fel a sóval kapcsolatban. Sok jutott az eszünkbe:

- Sót vet a tűzre.
- Mehet a sóhivatallra.
- Olyan nehéz, mint a só.
- Sóbányával valik.
- Vén kecske is megrázza a sólt.

A bánya mélyére autóbusszal vitték le bennünket. Odalent egy kisebb falu lakott élénk. Volt itt kecskepálya, kaporna, lehetett asztaliteniszpálya, csúszdapálya. Pár méterrel alattunk még bányászok dolgoztak.

Mintah feljutottunk a felszínre, korand felé haladtunk tovább. Rendtegy székkel szék portékában gyönyörködöttünk, válogathattunk az abusoknál. Újabb Vebeti Mihály farakosmester műhelyét látogattuk meg. Megcsodálhattuk a gyönyörű korandi cserepeket. Művészeti iskolás tanulóink által készített kosárpálcákkal ajándékoztuk meg a mester családját. Mihály bácsi tetszését elnyerték a műalkotások.

Utunk következő állomása Tarkoslaka volt. Itt Tamási Áron sírjéhez elértünk tisztelgettünk. Megnéztük a nagy íróit, elnéveltük a székely himnust. Az író sírjához kecskét helyezettünk.

Székelyföldön a legnagyobb székelyre, Orbán Balázsra emlékezünk.
Sohemlékekhez székely székelykarokon át vezetett az út. Totókat bebatottunk a
kapuk díszítéséről, feljegyeztük a feliratokat.

Következő megállónk a „legszékelyebb város”, Székelyudvarhely volt.
A szoborparkban megelmentettük az ott látott történelmi személyeket, és egy hideg
alfonyaloggal hűsítettük magunkat.

Fotók a
szoborparkban

A városban sétálva megálltunk a székely hősök emlékműve előtt. A helynek
ezt a szobrot „Vasszékelynek” nevezik.

Csikószőlőn egyik osztálytársunk, Filöp Szentter nagymanója vart bennünket.
Vele látogattuk meg a kegytemplomot, és ő mesélte el a kegytemplom legendáját.

Az örömteli találkozás után elrah felvettük az irányt. Az Ólt völgyben
haladtunk Mádfalva felé. A Székelyvesz emlékmű előtt elhalkítottuk a székely
keserűt, és felidéztek az itt történt tragikus eseményeket.

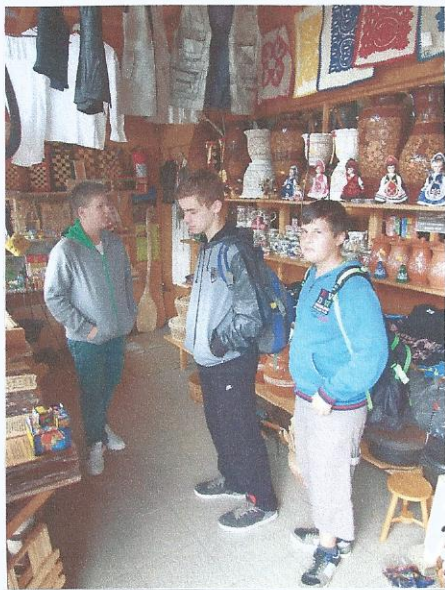
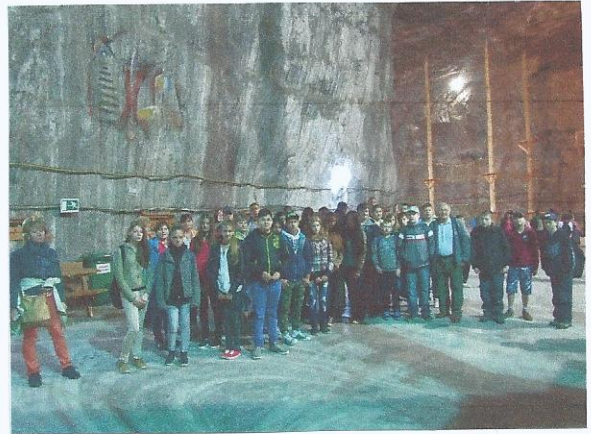
Mádfalvi
emlékműnél

Este újna Csikszentdomokosra érkezünk. A finom vacsora után megoldottuk a napi kvízét, és bár fáradtak voltunk, a sok laktivalól még sokáig beszélgettünk.

Megoldottuk a napi kvízét

Mélyen a sötétségben

Katogata's egy bevondi fozekasnal

Tamási Áron síemlékeként közönség helyezettünk el

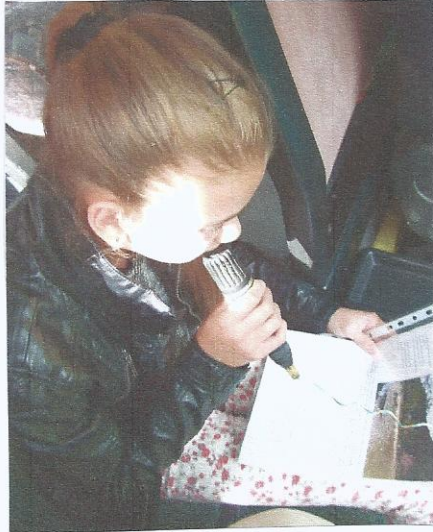

4. nap

A negyedik nap tartogatta számunkra a leglátványosabb természeti szépségeket. Úticélunk Gyergyó volt.

A Pongrác - tető 1257 méteres magasságából lélegzetelállító kilátásban gyönyörködhattünk.

Az autóbussen Őszi Napsugár megismertette velünk a Gyilkos-tó keletkezésének legendáját, Arpi bácsi mesélt a tó valós kialakulásáról.

Őszi Napsugár
kiselőadása

A Békás - patak szurdokvölgyében kétszáz méter magasan tornyosultak fölénk a sziklák. Megcsodáltuk a víz erejét, munkájának jeleit. Utunk során kavicsokat, faleveleket gyűjtöttünk, fotókat készítettünk. Színes virágokat fedeztünk fel a sziklahasadékokban. Csodálkoztunk, hogy ezek az óriási fák hogyan tudnak megkapaszkodni ezekbe a kövekbe. A vásáros bódék mellett elhaladva meg-

figyeltük a népi díszítőművészet alkotásait.

A természeti szépségek után időutazást tettünk. Gyergyószendrőhegyen felidézttük Erdély aranykorának történelmi eseményeit. A Lázár-kastélyon megfigyeltük a reneszánsz stílus jegyeit. Sajnos az épületet csak kívülről csodálhattuk meg.

Délután Csíkszentdomokosra értünk, ahol ellátogattunk a helyi Márton Áron Múzeumba. Az erdélyi püspök életéről, munkásságáról hallgattunk meg tárlatvezetést. A múzeum előkertjében elültettük a Boldogról hozott virágokat.

Csíkszentdomokoson
a Márton Áron
Múzeum előtt.

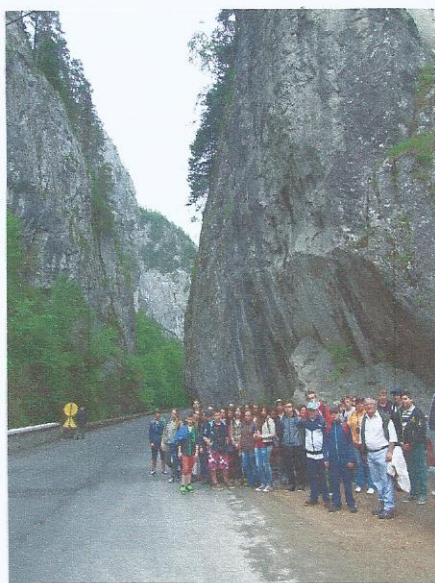
Nagy izgalommal vártuk, hogy ismét találkozassunk a csíkszentdomokosi hetedikeseikkel. Sétáltunk, beszélgettünk, megismertük a település utcáit, nevezetes épületeit. Érdekes volt bepillantani a székely gyerekek életébe.

A búcsúhestén székely táncházban vettünk részt. Megismerhettük a helyi népviseletet. Ferge-

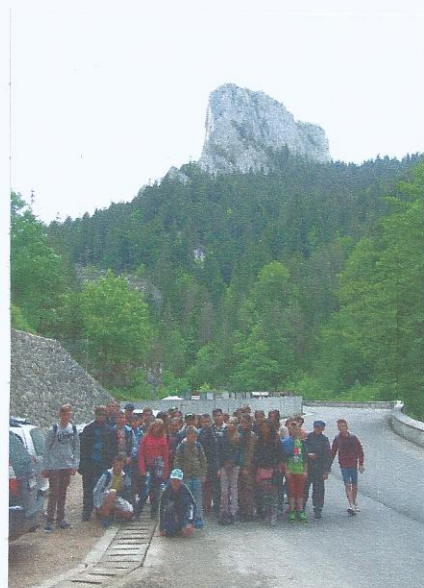
teges táncbemutatót láthattunk. A bemutató után mi is táncra perdültünk. A helyi gyerekek domokosi táncokat tanítottak nekünk. Mi is készültünk boldogi népdalokkal. A nagyon jó hangulatú este emlékére boldogi népdalos füzeteket adtunk ajándékba a házigazdáknak. Reméljük, ezentúl gyakran csendülnek fel boldogi népdalok Csikszentdomokoson.

A Pongrác-tetőn

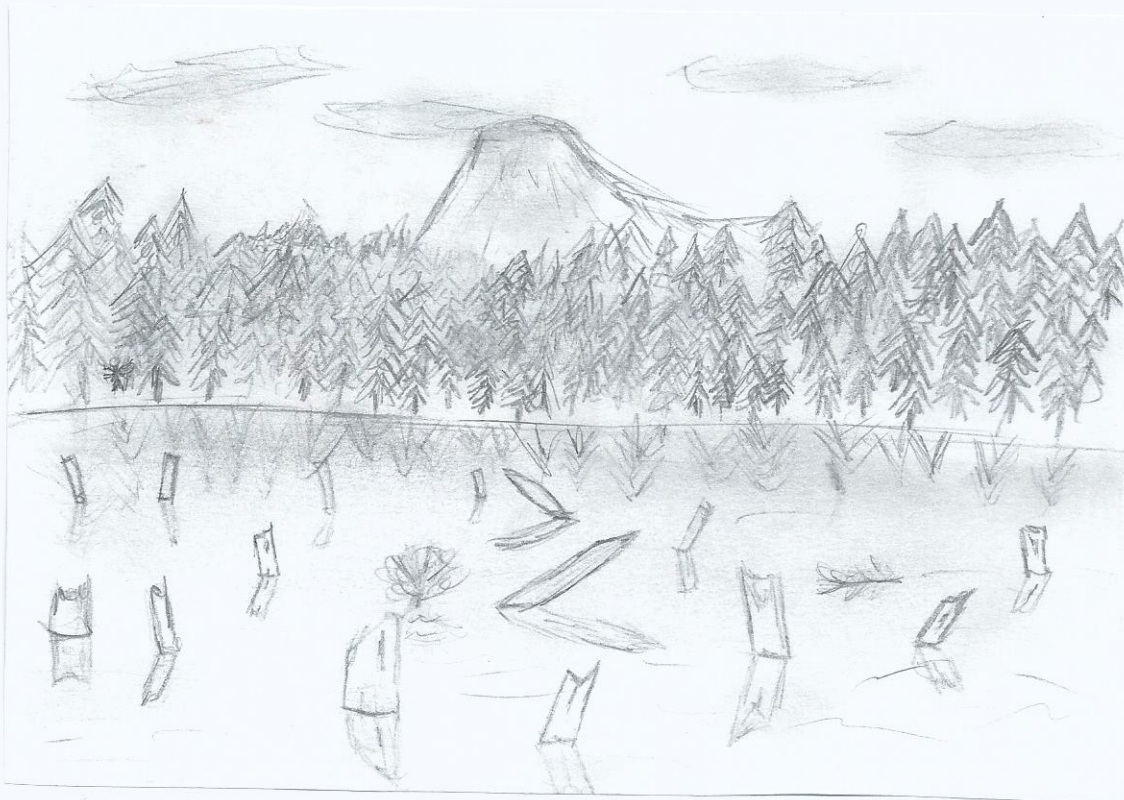
A Bekás
- szoros
sziklái
között

Fáncház a helyi
diákokkal

Megismertük a csik-
szentdomokosi népvai-
séletet

Gyilkos - tó
17

5. nap

Nagylelkű boldogi támogatóknak és a diákönkormányzatnak köszönhetően részt vehettünk a csíksomlyói búcsúban. Így az eredetileg ötnaposra tervezett utunkat egy nappal meghosszabbítottuk.

Már hallottunk róla, mégis meglepett bennünket, mennyi ember igyekezett a csíksomlyói „nyeregbe”, a hármashalom - oltárhoz.

Csikszentdomokostól az úton elhaladtunk a csíki falvak keresztaljai mellett. Székely népviseletbe öltözött lányok, fiúk vitték a keresztet, a templomi lobogókat, mögöttük gyalogosan és szekereken a zarándokok hosszú sora következett.

Csikszeredához közeledve a sorok már összeértek, s hamarosan mi is csatlakoztunk hozzájuk. Szerencsére szép, napos időnk volt, így a narancssárga Berecz-pölöbön jól látszott a csapatunk, a nagy tömegben nem keveredett el senki.

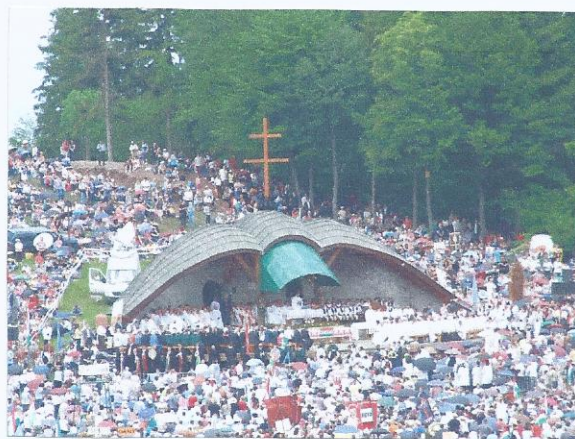
Leírhatatlan az a látvány, ahogy a Somlyó-hegy lábánál színes sorok kigyóztak fel az oltárhoz, egyik csoport énekelve, a másik - a Gyimesből valókcsengettyük hangjára egyszerre lépdelve...

Mi az oltárral szemkölti oldalon, a fenyőerdő aljában kerestünk helyet magunknak.

Itt egy óras várakozás alatt a szemünk láttára telt meg a szemközti domboldal. Csak jöttek és jöttek hosszú sorokban az emberek. Közben hallgattuk a ferences atya bemondásában, hogy éppen honnan érkeztek a zarándokok. Legtávolabbról Ausztráliából jöttek; de láttunk kanadai zászlót is a sorban együtt lobogni a magyar és székely zászlókkal.

Itt szertartás legemlékezetesebb része a mise végén a himnuszok elneklése volt. Sok százas ember ajkán csendült fel a pápai, a magyar és a székely himnusz, utána pedig a székely fohász.

Biztos, hogy erre a napra örökké emlékezni fogunk!

6. nap

Korán reggel búcsút vettünk testvérfalunktól. Igazza volt az a gondolat, amit egy székelykapun olvastunk: „Vendégként érkezik, barátként búcsúzik.” Itt völgyet elhagyva a Küküllő völgyébe értünk. Itt autóbusszon megnéztük a Petőfi- emlékhelyeket bemutató térképet és felidéztek Petőfi Sándor utolsó napjait és eltűnését. Székelykeresztúron megálltunk annak a háznál, ahol a hagyomány szerint a költő utolsó estéjét töltötte. Itt gyönyörű kertben még áll annak a körtefának a törzse, ahol utolsó versét írta. Itt fa körül állva elszavaltuk a költő „Egy gondolat bánt engemet” című versét. Felkerestük Fejéregyházán azt a helyet, ahol a hagyomány szerint utoljára látták a költőt. Elénekeltük a Himnuszot és emlékül elhelyeztünk egy koszorút.

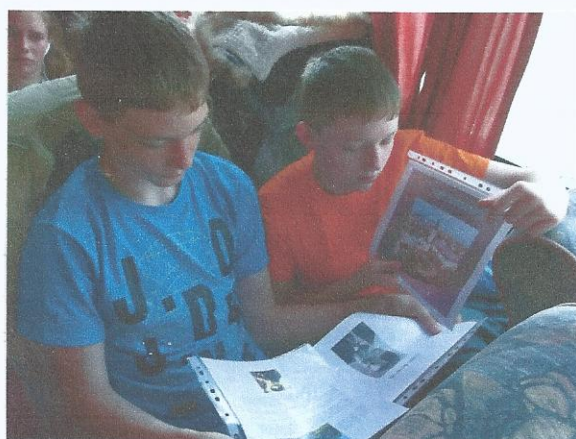

Petőfi
emlékhelyek

Utunk következő állomása Segesvár volt, ahol egy középkori város falai közé csöppentünk. Itt óvárosban történelmi sétát tettünk. Képzületben középkori polgárokka' váltunk. Itt óratorony előtt kiselőadást hallgattunk a szász szekekről, a szász városok jogairól. Itt is felfedeztünk egy Petöfi - emlékmüvet.

Délután visszatértünk a Maros völgyébe. Itt utazás közben megismerkedtünk a "mártírvaárosban" lezajlott forradalmi eseményekkel. Ezeknek az eseményeknek a vezetője Süttö Andra's volt.

Míg Torda'ig eljutottunk, tablókát körbeadva felidézttük az Erdély vallási sokszínűségéről tanultakat. Fekete Fanni János Zsigmond, Erdély első fejedelme bőrébe bújt, és mesélt arról a tordai országgyűlésről, ahol Európában elsőként kimondták a vallásszabadságot.

Kirándulásunk következő állomásán kutató munkába fogtunk. Szent László pénzt gyűjtöttünk, bizva a meggazdagodásban.

Délután megosodtunk Kalotaszeg egyik legszebb fatornyú református templomát. A helyi tájházban bemutatták a kalotaszegi néprajzot nyári és téli ünnepi darabjait. A tájház berendezési tárgyai között sok olyan darabot fedeztünk fel, ami a boldogi tájházra emlékeztetett bennünket.

Körösfőre érve vizet mentettünk a Sebes-Körös forrásánál. A rövid pihenő közben megoldottuk az utolsó napi több feladatait. Kalotaszegtől búcsút véve körösfőre népdalokat énekeltünk.

Kora este érkezünk meg a Királyhágóhoz. Itt ismét megálltunk és búcsúpillantást vetettünk Erdélyre. Felidéztek az öt nap legemlékezetesebb pillanatait. A határt átlépve hamarosan rátértünk az autópályára, és izgatottan vártuk, hogy újra találkozzunk szüleinkkel, akik már az iskola előtt vártak minket.

Kalotaszegi tulipános minták

Látogatás a tájházban

Séta Segesváron a középkori falak között

Szent László pénzét kerestük

Bücsü Erdélytől

A kirándulás után ...

Erdélyi utunk végét ért. Bejártuk Erdélyt, megismerdültük a legszebb székely vidékeket.

Élményekkel gazdagodva érkeztünk meg Boldogra.

Osztályfőnöki órán levetítettük az utunk során készült képeket, videókat. Szelkesen idéztünk fel egy-egy élményt, kalandot.

Itz értékelő órát székely népdalok éneklésével kezdtek, majd az előkészítő délutánhoz hasonlóan csapatokba rendeződtek, és megpróbáltunk számot adni az Erdélyben szerzett tudásunkról.

A következő feladatokat kaptuk:

1. Erdély természeti szépségeinek felismerése
2. Híres székely emberek felismerése, bemutatása
3. Totó Erdélyről
4. Ki tud többet Erdélyről? feladatlapok kitöltése
5. Mit láttunk? Hol jártunk?

A munka vége felé tanáraink értékeltek a megoldott feladatainkat, és Szent László pénzével jutalmazták bennünket.

Kirándulásunkról bemutató előadást készítettünk. A bemutató órára meghívták a szülőket és a kedvő hetedik osztályos diákokat, had lássák, milyen gyönyörű programban volt részünk. Erre az órára elkészült az a kiállítás, ahol közzé tettük az út során gyűjtött kincseket.

június 12-én az iskolában témanapot rendeztünk
Határtalanul! címmel. Minden évfolyam egy-egy szövetséges
ország magyarlakta vidékét vette nagyító alá. Mondákat
olvastunk, népdalokat tanultunk, sora készült a szénes
tablók a különböző vidékek természeti szépségeiről,
megismertünk sok híres embert a határon túlról.

Az elkészített alkotásokból az iskola folyosóján
kiállítást rendeztünk. Az alsóbb évfolyamos diákok
vágyakozva nézték a képeket, és reménykedtek, hogy ők
is átélhetik ezt az élményt.

Értékelő óra
25

A győztes csapat

Erdélyben gyűjtött kincseink

Bemutató előadásunk

Rendhagyó osztályfőnöki óra

Tematika az iskolában

